

metafor

By ali duran

WORD COUNT

8999

TIME SUBMITTED

20-AUG-2017 01:32AM

PAPER ID

31187620

1 Metaphorical Perceptions of School Administrators Concerning School and Ideal School¹	Okul Yöneticilerinin Okul ve İdeal Okula İlişkin Metaforik Algıları
First Author² Second Author³ [Author names and footnotes will be written in layout copy. Garamond 14pt, bold, capitalized only first letters, same line if authors contributed equally, otherwise list them for each one line]	
Abstract 25 Metaphor used in a variety of social sciences can be defined as the meaning transfer from one object to other which have similarities in terms of some aspects. It can also be defined as making relations between abstract things with concrete everyday things to be understood them easily. When addressed in terms of education administration, it has been observed that metaphors are often used while designing curriculums, planning activities, making motivation for learning and creative thinking trainings. In this context, it is possible to benefit from them in order to understand the school better. The aim of this study is to reveal the perceptions of school administrators related to school and ideal school with the aid of metaphors. In this study, using phenomenology (qualification) from qualitative research methods, data from 37 school administrators working in the province of Amasya and	Özet Sosyal bilimlerin birçok alanında kullanılan metafor, algısal benzerlik olan bir objeden diğerine geçen anlam transferi ve soyut kavramlar ile bilinen somut şeyler arasındaki ilişki kurmak biçiminde ifade edilmektedir. Eğitim yönetimi açısından ele alındığında, metaforların müfredat geliştirirken, planlama yapılırken, öğrenme motivasyonları yaparken ve yaratıcı düşünce eğitimlerinde sıklıkla kullanılan bir yöntem olduğu gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, okulu daha iyi anlamak için ise metaforlardan yararlanmak mümkündür. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı okul yöneticilerinin okul ve ideal okul kavramlarına ilişkin düşüncelerini metafor yardımıyla açığa çıkarmaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılan bu araştırmanın örneklemini; Amasya ilindeki ilkökul, ortaokul ve lise okul türlerinde görev yapmakta olan 37 okul yöneticisi

¹ Bu çalışma 20-23 Nisan, 2017 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² First author's Rank, University, Faculty, Department, email; **MUST BE WRITTEN**

³ Second author's Rank, University, Faculty, Department, email; **MUST BE WRITTEN**.

- **All the first page footnote text here must be in English**
- **All Authors must have a MASTER degree**
- **At least one author must have a Ph.D. degree**

identified by maximum diversity sampling method were obtained by using a semi-structured interview form prepared by the researcher and composed of two parts. In analysing of the data obtained in the research, content analysis technique was used and in the process of analysis of the obtained data, interview records were deciphered and analyzed. Research findings show that school administrators mostly used "mother", "human" and "tree" metaphors to explain the school. "Factory", "human", "Şeyh Edebali", "car" and "Sun" are the popular metaphors used by the participants to describe the ideal school. According to the findings of the research, it can be seen that family is the first education place. So, the active participation of the parents to the education will make the contributions to develop a school culture, make the curriculum better, improve the skills of parents on child education and will help teachers make their jobs effectively.

Keywords: Metaphors; school administrator; similarity; mother; abstract concepts.

(Extended English abstract is at the end of this document)

oluşturmaktadır. Maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenen okul yöneticilerinin, okul ve ideal okula ilişkin algılarını belirlemek üzere araştırmacı tarafından hazırlanan ve iki bölümden oluşan yarı-yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin zümelenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin en çok birleştikleri metaforun "anne" olduğu, daha sonra ise "insan" ve "ağaç" metaforlarının söylenmesinin de aynı olduğu tespit edilmiştir. Okul yöneticilerinin ideal okul kavramına ilişkin ürettikleri metaforlarda en çok birleştikleri kavramların ise "fabrika", "insan", "Şeyh Edebali", "araba", "güneş" olduğu ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, ailenin her zaman bireylerin ilk eğitim yeri olduğu gerçeğinin hâlâ geçerliliğini sürdürdüğü söylenebilir. Sonuç olarak, ailenin eğitim sürecine aktif katılımı, okul ikliminin geliştirilmesine, müfredat programının iyileştirilmesine, aile çocuk eğitimi bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine, ailelerin katılımı ile birlikte öğretmenlerin görevlerini daha rahat yapmasına katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metafor; okul yöneticisi; benzerli; anne; soyut kavramlar

5

6 Giriş

7 Bilinmeyen bir kavramı aralarında benzer bulunan başka bir kavram ile ifade etmek için
8 kullanılan (Kövecses, 2002) metafor, Lakoff & Johnson'a (2005) göre ise bir şeyi kendisi ile bir
9 yönden benzerlik bulunan başka bir şeye göre tecrübe etmektir. Metaforlar bir kavram hakkında
10 düşünebilmek için zihinsel bir çerçeve sunmaktadır (Lakoff ve Johnson, 2005; Saban, 2004;
11 Semerci, 2007; Shuell, 1990). Metaforlar, soyut kavramları somut olarak bilinen şeyler yardımıyla
12 bilinir hâle getirmek (Saban, 2004) şeklinde tanımlanmanın yanı sıra, aralarında algısal benzerlikler
13 olan nesnelere anlam transferi olarak da tanımlanmaktadır (Semerci, 2007). Aydın (2006),
14 metafor kelimesinin İngilizce kökenli bir kelime olduğunu ve Türkçe'de "benzetme, eğretilme,
15 eski Türkçe'de, özellikle edebî eserlerde "benzetme" ve Arapça'da da "istiâre" anlamlarında
16 kullanıldığını ifade etmektedir. Diğer taraftan, Türk Dil Kurumu (TDK, 2011) metaforu, "bir ilgi
17 ya da benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz; bir kelimeyi veya kavramı kabul
18 edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma" olarak tanımlamaktadır. Yunancada ise
19 metafor terim anlamıyla, "bir olgunun karşılığını aktarmak ve transfer etmek" olarak
20 tanımlanmaktadır (Dur, 2006). Pipen (2001) metafor kullanımını yorumsal açıdan değerlendirmiş
21 ve karmaşık yapıların açıklanması için yeni pencereler açılmasının gerekli olduğunu vurgulayarak,
22 metaforları koordinasyon ve düzenin somut ifadeleri olarak kabul etmiştir. Guerrero ve Villamil
23 (2002) metaforların yansıtma aracılığı ile soyut kavramlar dışında karmaşık somut kavramların
24 daha basit somut araçlarla aktarılması olduğunu belirtmektedir. Temelinde benzetme mantığı
25 yatan metafor kullanma konusunda, gerçek durumlarda benzeyen ile benzetilen arasındaki

26 benzeme düzeyi değişiklik gösterebilir. Benzerlik bazen az bazen çok olsa da, asıl amaç iyi tanınan
27 bir kavramdan faydalanarak yeni karşılaşılan kavramın daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır (Tamimi,
28 2005). Jensen (2006) sıklıkla epistemolojik tanımlarına yer verilen metaforlara dair dilbilimsel
29 değerlendirmeler de yapılmasının gerekliliğine dikkat çekmiş ve farklı metafor türlerini ortaya
30 atmıştır. Aktif, pasif, ölü ve temel metaforlar olmak üzere gruplandırılan bu dilbilimsel kategoriler,
31 metaforların kullanımına dair önemli ipuçları sunmaktadır. Aktif metaforlar kategorisinde,
32 benzetilen ile benzeyen arasında yüksek düzeyde benzerlik bulunmakla beraber doğrudan bağlantı
33 kurulabilmektedir. Pasif metafor da ise kişiler, metafora göre kendi açılarından olumlu ya da
34 olumsuz anlamlar çıkarabilmektedir. Ölü metafor grubunda kavramlar öz anlamlarından direkt
35 uzaklaşmakta ve deyimisel nitelik kazanmaktadır. Temel metaforlarda üzerinde düşünülen
36 kavramın en temel özellikleri tanımlanmaya çalışılmaktadır. "Okul kaynayan kazan gibidir" aktif
37 metafor, "Maçın sonucu katliamdı" pasif metafor, "Sınava çalışmak at yarışı gibidir" ölü metafor ve
38 "makine gibi okul" temel metafora örnek olarak gösterilebilir (Jensen, 2006).

39 Metaforlar, kavramsal olarak söz sanatı olarak algılsa da, günümüzde insanın çevresini
40 anlama çabasında yararlandığı kavramlar olarak algılanmaktadır (Morgan, 1998). Metaforlar kişisel
41 açıdan değerlendirildiğinde, bir bireyin kendi penceresinden dünyayı algılama biçimleri olarak da
42 değerlendirilebilir (Arslan ve Bayrakçı, 2006; Girmen, 2007). Başka bir ifade ile, bir kişi metaforlar
43 yardımı ile bir kavramı kendi algıladığı şekliyle benzetmeler kullanarak ifade edebilir (Aydın, 2010).
44 Metaforlar yardımı ile, herhangi bir düşünce biçimini bir başkasıyla yer değiştirmek mümkündür ve
45 bu durumun bireylere soyut, yeni ve kuramsal bir kavramı daha iyi anlamaya yardımcı olduğu
46 söylenebilir (Yob, 2003). Kişiler metaforları, bilgi vermek istediği olguya dair net bilgiye sahip
47 olmadıkları ya da az bildikleri durumlarda da kullanabilirler. Örneğin, çevre olgusunu açıklamak
48 isteyen bir birey, "Çevre evimiz gibidir" metaforu ile ev örneğinden faydalanarak birden fazla karmaşık
49 sisteme bağlı olan çevre olgusunu insanların her anını geçirdikleri ve bizzat içinde yaşadıkları bir
50 kavram yardımı ile açıklayabilmektedir (Cerit, 2008). Bireylerin duygusal gelişimlerinde ve olayları
51 öngörme becerilerinin ön plana çıkarılmasında metaforların önemli rol oynayabileceği söylenebilir.

52 Sosyal bilimlerin kapsamına giren birçok alan gibi eğitim bilimlerinde de metaforlar
53 araştırma konularında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Soyut kavramların ve olguların
54 somutlaştırılmasında metaforlardan yararlanmanın etkililiği eğitimciler tarafından da fark edilerek,
55 metaforların sahip olduğu bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta, yakından uzağa ilkelerine olan
56 yatkınlığı eğitimcilerin metaforlara oldukça pozitif bakmalarının sebebi olmuştur. Özellikle küçük
57 yaşlardaki eğitimde soyut konuların anlatımında somut kavramların kullanılması gerekmektedir
58 (Sünbül, 2010). Metafor araştırmaları, araştırma konusuna dair katılımcıların algılarını tespit ederek
59 somutlaştırma bakımından önemlidir (Yalçın ve Erginer, 2012). Alpaslan'a (2007) göre, metafor,
60 1980 yılına kadar edebî açıdan değerlendirilerek sadece edebiyat ve dilbilim alanlarında mecaz
61 anlamına gelen bir söz sanatı olarak kullanılırken, günümüzde disiplinler arası çalışmalarda
62 kavramların somutlaştırılmasında sıklıkla kullanılmaktadır. Metaforların eğitim yönetimi kapsamında
63 eğitim programları tasarlama ve planlama, motivasyon ve düşünme becerisi eğitimlerinde kullanımı
64 yaygın olduğu söylenebilir (Arslan ve Bayrakçı, 2006). Metaforların ilk defa eğitim amaçlı
65 kullanılması Lakoff ve Johnson'un (1980) yapmış oldukları çalışmalarda yer almaktadır. Metaforların
66 eğitimde kullanılmasına ilişkin çok sayıda bilimsel araştırma bulunmaktadır (Akan, Yalçın ve
67 Yıldırım, 2014; Akbaba-Altun ve Apak, 2013; Aydoğdu, 2008; Balcı, 1999; Beck, 1999; Berliner,
68 1990; Cerit, 2006, 2008a ve 2008b; Demir, 2007; Goldstein, 2005; Gordon, 2010; Gültekin, 2013;
69 Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011; İnbar, 1996; İbret ve Aydınöz, 2011; Jensen, 2006;
70 Karadağ ve Gültekin, 2012; Kızılcı, 2014; Küçüktepe ve Gürültü, 2014; Mahlios ve Morrison, 1998;
71 Mertol, Doğdu ve Yılar, 2013; Neville, 1995; Nikitina ve Furucan, 2008; Örucü, 2012; Özdemir ve
72 Akkaya, 2013; Polat, Apak ve Akdağ, 2013; Saban, 2004, 2008, 2009, 2011; Silman ve Şimşek, 2006;
73 Strike, 2000; Şimşek, 1997; Töremen ve Döş, 2009; Ünal, Yıldırım ve Çelik, 2010; Yılmaz,
74 2011; Zheng ve Song, 2010). Balcı (1999) tarafından yapılan çalışmada, okulların temel
75 fonksiyonlarının "bakım, bilgi ve aydınlanma yeri", "değişim ve gelişim için bir araç" olarak

76 algılandığı ortaya çıkmıştır. Aydoğdu (2008) da öğrenci, öğretmen ve okulların temel görevlerinin
77 incelendiği çalışmada, okulların temel görevinin bilgi vermek ve bireylerin kişilik oluşumlarına katkı
78 yapmak olduğunu tespit etmiştir. Cerit (2008a) ve Saban (2008) de çalışmalarında Balcı (1999) ve
79 Aydoğdu (2008) ile benzer sonuçları elde etmişlerdir. Ayrıca, Baker (1991) ve Inbar (1996) da
80 yaptıkları çalışmalarında, kişilerin yaşamında okulun önemli bir yere sahip olduğu “aile” metaforunun
81 tercih edildiğini ortaya koymuşlardır.

82
83 Eğitim bilimleri alanında da metafor eğitim bilimciler tarafından güçlü bir araç olarak kabul
84 edilmektedir (Balcı, 1999). Demir’e (2007) göre, okulu anlamak için, eğitimin baş rol oyuncuları
85 öğrenci, öğretmen ve öğrenciler tarafından okula dair kullanılan metaforların incelenmesi
86 gerekmektedir. Bu bağlamda bazı araştırmalar detaylı olarak incelendiğinde, yeni göreve başlayan
87 öğretmenlerin mesleki kimliklerini oluşturmak için kullanmış oldukları metaforların ele alındığı
88 araştırmada Thomas ve Beauchamp (2010), öğretmenlerin %30’unu öğrenci dostu, %27’sini sürekli
89 rol değiştiren, %7’sini eğitimle şekillendirilen, %7’sini ise esnek, yönlendirilmeye müsait olarak
90 kategorilendirmişlerdir. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin kendilerini öğretmen kimliğini
91 sürdürmeye çalışma durumunda oldukları durumu tespit edilmiştir. Botha (2009) eğitim içerisindeki
92 metaforların öneminin ve ne şekilde kullanılabileceğini incelediği araştırmasında, eğitim
93 politikalarının temellendirilmesinde, öğretim süreçlerinin daha kolay hâle getirilmesinde, yeni
94 kavramların keşfedilmesinde, öğretmen, öğrenci, okul gibi temel kavramların içselleştirilmesinde,
95 etkili bir iletişimin sağlanmasında metaforlardan yararlandığını tespit etmiştir. Kasoutas ve Katerina
96 (2009) ülkeleri Yunanistan’daki öğretmenlerin eğitim, öğretmen ve öğretmenin rolüne ilişkin
97 yaptıkları araştırmada katılımcılar kendilerine verilen bir listeden sınıf ortamında öğrenci-öğretmen
98 ilişkisi ve öğretmenin rolüne ilişkin metaforları seçmeleri istenmiştir. Araştırma sonucuna göre,
99 öğrenci-öğretmen ilişkisi için “anne-baba, arkadaş, kurtarıcı, eğlendirici, denge ve koruma”,
100 öğretmenin rolüne ilişkin ise “araştırmacı, yansıtıcı, hayalci, heykeltıraş, uzman, bahçıvan, devlet
101 memuru, uşak, yönetmen” metaforları tercih edilmiştir. Linn, Sherman ve Gill (2007) metafordaki
102 okul yöneticiliği isimli çalışmada, okul yöneticisi eğitimi alan okul yöneticisi adaylarının bu göreve
103 yükledikleri anlamları, metafor yardımıyla ifade etmelerini istemiştir. Araştırma sonuçları
104 değerlendirildiğinde, okul müdürlüğü bahçesine özenle bakan bahçıvana, bebek bekleyen bir
105 anneye, dağa tırmanan dağcıya, okyanusta ilerlemeye çalışan bir sandala ve bir boğanın sırtına binip
106 düşmeden orada kalmaya çalışmaya benzetilmiştir. Bu metaforlardan yola çıkarak, yönetici
107 adaylarının talip oldukları göreve ilişkin görevi zorlayıcı buldukları söylenebilir. Karasolak (2009)
108 öğrenci ve öğretmenlerin okul bina ve bahçeleri hakkındaki görüşlerinin incelendiği çalışmada,
109 katılımcılar tarafından olumlu ve olumsuz metaforlar üretilmiştir. Bu kapsamda olumsuz görüş
110 bildirenler okul bina ve bahçeleri ile ilgili “orman”, “oyun alanı”, “park”, “futbol sahası”, “çöplük”,
111 “boş alan”, “hapishane bahçesi” ve “çorak arazi” metaforlarını üretmişlerken, olumlu görüş
112 bildirenler ise “ev”, “yuva”, “cennet”, “saray”, “tarihi eser”, “bilgi yuvası”, “harabe”, “çöplük”,
113 “hapishane” metaforlarını tercih etmişlerdir. Aydoğdu (2008) ilköğretim öğrenci ve öğretmenlerinin
114 okul ve ideal okula dair algılarının metaforlar aracılığı ile araştırıldığı çalışmada, katılımcılar okulların
115 ve öğretmenlerin en temel görevinin bilgi vermek, korumak ve güven vermek, öğrencilerin rolünün
116 ise kendilerinden beklenen şekilde girmek olduğu üzerinde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin derse
117 karşı ilgisini çekmek ve motivasyonlarını arttırmak amacıyla da metaforlardan yararlanılmaktadır
118 (Goldstein, 2005). Bu bağlamda, metaforların eğitim-öğretim süreçlerine olumlu yansıdığı
119 söylenebilir. Somut kavramların soyut kavramların daha iyi anlaşılması amacı ile kullanılan
120 metaforların, diğer durumlarda da eğitim-öğretim ortamlarınız zenginleştirmek ve öğrenilen
121 bilgilerin gündelik hayatla ilişkisini kurarak bilginin pekiştirilmesi sağlamak içinde kullanıldığı
122 söylenebilir (Geçit ve Genç, 2011). Özdemir ve Akkaya (2013) genel lise öğrenci ve
123 öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarını metafor yoluyla incelemiş ve öğrenci ve
124 öğretmenlerin okula ilişkin olumsuz algıya sahip olduğunu bulmuşlardır. Özdemir (2012) lise
125 öğrencilerinin metaforik okul algılarını incelemiştir. Nalçacı ve Bektaş (2012) ise öğretmen

126 adaylarının okul kavramına ilişkin algılarını yine metaforlar yardımıyla ortaya koymaya çalışmışlardır.
127 Öricü (2014) de öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada okul, okul yönetimi ve Türk Eğitim
128 Sistemine yönelik metaforik algıları ortaya koymaya çalışmıştır.

129 Okul, kanunlarla belirlenen okul çağına gelmiş her bireyin eğitim aldığı, hayata hazırlandığı
130 mekândır. Taymaz (2009, s. 50) okulun, eğitim sisteminin en kritik ögesi olarak kabul edilebileceğini
131 söylemektedir. Leithwood (2005) okul örgütü içerisindeki ilişkilerin anlaşılmasında ve yöneticilerin
132 çalışanlar tarafından ne şekilde algılandığının belirlenmesinde metaforlardan faydalanılabileceğini
133 belirtmektedir. Böylece okullardaki yönetim kavramı hakkında bilgi sahibi olmanın mümkün
134 olabileceği söylenebilir. "Okul nasıl olmalıdır?" sorusuna verilen cevaplar kişilere göre farklılıklar
135 göstermektedir. Bilimsel açıdan değerlendirildiğinde okula ilişkin yaklaşımların genellikle teorik
136 kaldığını görülmektedir. Bununla birlikte, eğitimin baş aktörleri öğretim liderleri ve yöneticiler ise
137 okulun rolüne odaklanmaktadır. Günümüze kadar benimsenen yaklaşımlar henüz tam olarak
138 öğrenci, öğretmen, okul yöneticisi ve öğrenci velisi gibi okulun temel öğelerine okulun ne olduğunu
139 ifade etmede başarılı olamamışlardır (Balci, 1999). Bireylerin sahip oldukları kelime hazinesi her
140 alanda üst düzeyde geniş kapsamlı olmaması nedeniyle, bir kavramı anlamak için karşılaştırmalardan
141 yararlanılmaktadır. Metaforlar, bu karşılaştırmalarda yeni imgelerin oluşturulmasında veya
142 güncellenmesinde, özellikle eğitim alanında kavramların anlaşılmasında faydalıdır (Çelikten,
143 2006). Okul çatısı altında devam eden eğitim-öğretim faaliyetlerinin sevk ve idaresinden sorumlu
144 olan kişiler okul yöneticileridir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin okula ilişkin algıları önemli olduğu
145 kadar okulu yönetmekle görevli okul yöneticilerinin okula dair bakış açıları da önemli olduğu
146 söylenebilir. Dünyadaki hızlı gelişmeler birçok kavram ile ilgili algıyı değiştirmektedir. Bu açıdan,
147 okulun da zihinlerdeki algısı bu değişimlerden etkilenmiş olabileceği düşünüldüğünde, metaforik
148 çalışmaların belirli aralıklarla tekrarlanması okulu daha iyi anlamaya fayda sağlayabilir. Okul
149 kavramıyla ilgili yapılan çalışmaların kuşkusuz okula olan bakış açısını değiştirebileceği ve okulu
150 daha iyi anlamaya katkı sağlayabilme açısından şu an görevlerine devam etmekte olan okul
151 yöneticilerinin okul ve ideal okula yönelik algılarının günümüz şartlarına göre ortaya konmasının son
152 derece önemli olduğu söylenebilir.

153 Yapılan bu çalışma, okul yöneticilerinin okul ve ideal okula bakış açılarını ortaya koyarak,
154 okul yöneticileri haricindeki eğitim diğer aktörlerinin bu konu hakkındaki farkındalıklarının
155 artmasına imkân sağlayacaktır. Bu çalışmayla okul yöneticilerinin okulu nasıl algıladıkları ortaya
156 çıkartılabilir ve bu bakış açısında okula ilişkin yeni politikalar üretilebilir. Ayrıca ulaşılabildiği ölçüde
157 alanyazında okul yöneticilerinin okul ve ideal okul kavramına ilişkin görüşlerinin ortaya konmaya
158 çalışıldığı araştırmaların sayısının yetersiz olması bu anlamda alanyazına katkı sağlayabilir. Bu
159 doğrultuda araştırmanın amacı okul yöneticilerinin okul ve ideal okul kavramlarına ilişkin
160 düşüncelerinin metafor yardımıyla açığa çıkarmak ve bunları analiz etmektir.

161 Yöntem

162 Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı,
163 verilerin toplanması ve çözümlenmesi başlıklarına yer verilmiştir.

165 Araştırma Modeli

166 Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır.
167 Olgubilim deseni aslında farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip
168 olmadığımız olgulara odaklanmayı sağlamaktadır. Bizlere tamamıyla yabancı olmayan bununla
169 birlikte anlamını net olarak kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için
170 Olgubilim (fenomenoloji) araştırmaya uygun bir zemin oluşturabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

172 Örneklerin Seçimi

173 Araştırmanın örneklemini; Amasya ilindeki ilköğretim, ortaokul ve lise okul türlerinde görev
174 yapmakta olan 37 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan okul yöneticileri maksimum

175 çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme; evrende incelenen
 176 problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik ve farklı durumların belirlenerek çalışmanın bu
 177 durumlar üzerinde yapılması olarak tanımlamaktadır (Büyüköztürk vd. 2012). Araştırmaya katılan
 178 okul yöneticileri, görüşme formundaki sorulara %15'likle cevap verebilmeleri adına gönüllülük
 179 esasına göre belirlenmiştir. Okul yöneticilerinin kişisel özelliklerine ilişkin bilgiler tablo 1'de
 180 verilmiştir.

181
 182

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kişisel Özellikleri

Değişkenler	Alt Kategoriler	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	3	
	Erkek	34	
Yaş	35 ve daha az	13	
	36-40	7	
	41-45	10	
	46-50	1	
	51 ve üzeri	6	
Medeni Durum	Evli	34	
	Bekâr	3	
Görev	Müdür	12	
	Müdür Yrd.	25	
Meslekteki Kıdem	1-5 yıl	3	
	6-10 yıl	9	
	11-15 yıl	7	
	16-20 yıl	9	
	21 yıl ve üzeri	9	
Yöneticilikteki Kıdem	1-5 yıl	23	
	6-10 yıl	6	
	11-15 yıl	3	
	16-20 yıl	1	
	21 yıl ve üzeri	4	
Öğretmenlikteki Branş	Sınıf Öğretmeni	15	
	Branş Öğretmeni	17	
	3 Branş Öğretmeni	5	
Bu Okuldaki Çalışma Süresi	1-5 yıl	29	
	6-10 yıl	6	
	11-15 yıl	2	
	16-20 yıl	-	
	21 yıl ve üzeri	-	
Eğitim Düzeyi	Ön Lisans	4	
	Lisans	22	
	Lisansüstü	11	
Toplam		37	100.0

183

184 Ölçme Aracı

185 Okul yöneticilerinin, okul ve ideal okula ilişkin algılarını belirlemek üzere araştırmacı
 186 tarafından hazırlanan ve iki bölümden oluşan yarı-yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır.

187 Görüşme formunun birinci bölümü araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgilerinden; ikinci
188 bölümü ise okul ve ideal okula ilişkin algılarını belirlemek üzere sorulan “Sizden ‘Okul’u canlı bir
189 varlık, bir nesne, bir masal kabramanı ya da tarihsel bir kimliğe benzetmeniz istense, neye benzetirdiniz? Niçin?”
190 ve “Sizden ‘İdeal Okul’u canlı bir varlık, bir nesne, bir masal kabramanı ya da tarihsel bir kimliğe benzetmeniz
191 istense, neye benzetirdiniz? Niçin?” sorularına verdikleri yanıtlardan oluşmaktadır. Nitel araştırmalarda iç
192 geçerlik, araştırmacının ölçmek istediği veriyi, kullanacağı araç ya da yöntemle gerçekten ölçüp
193 ölçemeyeceğine ilişkindir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Görüşme formunun iç geçerliğini sağlamak
194 için görüşme formu iki eğitim bilimi uzmanına verilmiş ve incelemesi sağlanarak forma son şekli
195 verilmiştir. Üç okul yöneticisi ile de pilot görüşme yapılarak soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı
196 belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşmeler, okul yöneticilerinin duygularını açık ve rahat bir şekilde
197 ortaya koyabilmelerini sağlamak adına okul yöneticilerinden alınan randevular doğrultusunda,
198 belirlenen zamanlarda kendi okullarında/odalarında ya da belirledikleri yerlerde gerçekleştirilmiştir.

200 Veriler 5 Analizi

201 Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik
202 analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik
203 kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk vd.
204 2012). Elde edilen verilerin analizi sürecinde öncelikle, görüşme kayıtları deşifre edilip çözümlenmeler
205 yapılmıştır. Görüşmelerden yaklaşık 42 sayfa veri elde edilmiştir. Her bir soru için verilen
206 cevaplardaki ortak noktalar dikkate alınarak çeşitli kavramsal kategoriler oluşturulmuştur. Bu işlem,
207 bağımsız bir eğitim bilim uzmanına da sunularak kavramsal kategoriler oluşturması istenmiştir.
208 Bağımsız eğitim bilim uzmanının yaptığı yerleştirmeler ile araştırmacının yaptığı yerleştirmeler
209 karşılaştırılarak araştırmanın güvenilirliği belirlenmiştir. Yüzde 94 oranında fikir birliği olduğu
210 anlaşılmıştır. Bu oran, Miles ve Huberman’ın (1994) güvenilirlik formülü kullanılarak hesaplanmıştır
211 (Güvenirlik Formülü: Görüş Birliği/ Görüş Birliği+ Görüş Ayrılığı).

213 Bulgular

214 Bu bölümde; okul yöneticilerinden ‘okula’ ve ‘ideal okula’ ilişkin sahip oldukları algıları
215 metafor kullanarak betimlemeleri istenmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak, okul yöneticilerinin “Sizden
216 ‘Okul’u canlı bir varlık, bir nesne, bir masal kabramanı ya da tarihsel bir kimliğe benzetmeniz istense, neye
217 benzetirdiniz? Niçin?” sorusuna vermiş oldukları yanıtlara dair bulgular yer almaktadır. Okul
218 yöneticileri ‘Okul’a ilişkin olarak toplam 33 adet geçerli metafor üretmişlerdir. 16 okul yöneticisi
219 bazı metaforlarda birleşirken 27 okul yöneticisi ise farklı metaforlar üretmişler ve ürettikleri
220 metaforları birer cümleyle açıklamışlardır. Okul yöneticilerinden elde edilen bulgular 5 kavramsal
221 kategoriye ayrılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise; okul yöneticilerinden
222 ‘ideal okula’ ilişkin sahip oldukları algıları metafor kullanarak betimlemeleri istenmiştir. Bu
223 doğrultuda okul yöneticilerinin “Sizden ‘İdeal Okul’u canlı bir varlık, bir nesne, bir masal kabramanı ya da
224 tarihsel bir kimliğe benzetmeniz istense, neye benzetirdiniz? Niçin?” sorusuna vermiş oldukları yanıtlara dair
225 bulgular yer almaktadır. Okul yöneticileri ‘İdeal Okul’a ilişkin olarak toplam 33 adet geçerli metafor
226 üretmişlerdir. 11 okul yöneticisi bazı metaforlarda birleşirken 28 okul yöneticisi ise farklı metaforlar
227 üretmişler ve ürettikleri metaforları birer cümleyle açıklamışlardır. Okul yöneticilerinden elde edilen
228 bulgular altı kavramsal kategoriye ayrılmış ve yorumlanmıştır.

230 Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler

231 Okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar; 1) Canlı varlık olarak okul 2) Masal ögesi olarak
232 okul, 3) Araç-vasıta olarak okul, 4) Yer olarak okul ve 5) Görev-olgu olarak okul şeklinde beş
233 kavramsal kategoriye ayrılmıştır. Birinci kategori 11 (%46,46), ikinci kategori 5 (%11,64), üçüncü
234 kategori 5 (%11,64), dördüncü kategori 7 (%18,62) ve son olarak da beşinci kategori 5 (%11,64)
235 metafordan oluşmaktadır.

236 Tablo 2. Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler

Kategori	Canlı Varlık Olarak Okul	n	Kategori	Masal Ögesi Olarak Okul	n
Metafor Adı	Anne (Y7, Y8, Y18, Y30)	4	Metafor Adı	Ejderha (Y3)	1
	İnsan (Y4, Y11, Y34)	3		Rapunzel (Y5)	1
	Ağaç (Y1, Y15, Y29)	3		Pandora'nın kutusu (Y10)	1
	Çiçek (Y12, Y20)	2		Çirkin'in şatosu (Y27)	1
	Bebek (Y20, Y28)	2		Kırmızı başlıklı kız (Y37)	1
	Koza (Y6)	1			
	Çocuk (Y9)	1			
	Karıncı (Y21)	1			
	İnek (Y25)	1			
	Tavşan (Y26)	1			
	Ahtapot (Y36)	1			
	Toplam	20		Toplam	5
Kategori	Araç-Vasıta Olarak Okul	n	Kategori	Yer Olarak Okul	n
Metafor Adı	Tren (Y2)	1	Metafor Adı	Değirmen (Y32, Y35)	2
	Metro (Y3)	1		Vatan (Y11)	1
	Otobüs (Y14)	1		Kalabalık aile (Y13)	1
	Biçerdöver (Y16)	1		Mısır piramidi (Y21)	1
	Rotası bilinmeyen gemi (Y22)	1		Fabrika (Y23)	1
				Anadolu (Y31)	1
		İş yeri (Y33)	1		
	Toplam	5		Toplam	8
Kategori	Görev-Olgü Olarak Okul	n			
Metafor Adı	Mum (Y17)	1			
	Devlet yöneticisi (Y19)	1			
	Komutan (Y19)	1			
	Güneş (Y24)	1			
	Zaman (Y26)	1			
	Toplam	5			

237 Canlı varlık olarak okul k¹ımsal kategorisi, 20 okul yöneticisinin ürettiği 11 (%46,46)
238 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin en çok birleştikleri
239 metaforun "Anne" olduğu, daha sonra ise "insan" ve "ağaç" metaforlarının söylenme sıklığının da
240 aynı olduğu görülmektedir. "Anne" metaforunu kullanan okul yöneticileri kullandıkları metaforlarını
241 kendi ifadeleriyle şu şekilde açıklamışlardır. "Çünkü okul anne gibi şefkatli, öğretici, geliştirici, kollayıcı ve
242 hayata hazırlayıcıdır (Y7)". "Çünkü bugünkü yaşadığımız ortamda en büyük problem, sevgisizlik ve birbirimizi iyi
243 dinlemediğimiz için iletişim problemi yaşamaktır. Okul anne gibi olursa sevgi ve şefkat ortamında tüm sorunlarımızı
244 rahatlıkla çözebiliriz (Y8)". "Hayatımızda ilk öğrendiğimiz şeyleri annemizden öğreniriz (Y18)". "Çünkü okul
245 çocuğun anne kucagından alınıp, şekillendiği, kişilik ve kimliğinin oluştuğu, yaşamı için gerekli olan her türlü beceri
246 ve tutumlarını kazandığı eğitim yuvasıdır (Y30)". Okulu "İnsan" a benzeten okul yöneticileri, metaforlarını
247 şu şekilde açıklamışlardır. "İnsana benzer çünkü insanın kültürü, duygusu ve yaşam tarzı olduğu gibi okulun da
248 bir kültürü vardır. İnsanın her gün hücreleri yenilediği gibi okulun da yenilenmeye ihtiyacı vardır (Y4)". "Çünkü
249 okul yaşayan ve yaşatan bir alandır (Y34)". Okul "Ağaca" benzetilmiştir. "Okul bir ağaç gibidir. Toprağı
250 bilgi, gövdesi öğretmen, meyveleri ise öğrencidir. Toprak ne kadar zengin olursa meyveler o kadar güzel ve lezzetli olur
251 (Y1)". "Meyve veren ağaç taşlanır (Y15)". "Uzun yıllar devam edeceği için ağaca benzer (Y29)". Okul "Çiçeğe"
252 benzetilmiştir. "Benim için öğrenciler birer çiçektir (Y12)". Okul "bebeğe" benzetilmiştir. "Gelişime açık ve
253 ilgilenilmeye muhtaç olduğu için okul bebeğe benzer (Y20)". "Zamanla değişir, ilgilenirsen gelişir (Y28)". Okulu
254 farklı metaforlar ile açıklamaya çalışan okul yöneticileri, kullandıkları metaforların gerekçelerini
255 sıralamışlardır. "Okul kozaya benzer çünkü ipeke böceği tırtulları gelişimlerini tamamlayınca kozaya örmeye başlar
256 ve daha sonra kelebeğe dönüşür uçup giderler. Okullara gelen öğrencilerde eğitimlerini aldıktan sonra hayata atılmak
257 için ayrılırlar (Y6)". "Çocuğa benzer çünkü eğitim öğretim çocuk odaklıdır (Y9)". "Sürekli emek harcayan öğrenci,

258 öğretmen ve idarecileri simgelediğinden karıncaya benzer (Y21)”. “Ne kadar iyi beslerseniz o kadar çok süt alırsınız
259 (Y25)”. “Hızlı ilerlediğinden tavşana benzer (Y26)”. “Ahtapotu benzer çünkü çok farklı kurum, kişi ve olaylarla
260 ilişki halinde (Y36)”.

261 Masal ögesi olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64)
262 metafor ile temsil edilmektedir. Tablo incelendiğinde okul yöneticilerinin bu kavramsal kategoride
263 beş farklı metafor oluşturdıkları görülmektedir. Okul yöneticileri bu metaforları yine kendi
264 ifadeleriyle açıklamışlardır. “Tarihsel bir geçmişi olan ölümsüz bir canlı gibidir okul (Y3)”. “Okul kuleye
265 kapatılmış Rapunzel’e benzer. Tam anlamıyla içinde bulunanlara nüfuz edemiyoruz (Y5)”. “Pandora’nın
266 kutusuna benzer; dışı sizi yakar, içi beni yakar (Y10)”. “Çirkin’in şatosuna benzer çünkü eğer zamanı verimli
267 kullanıp kendimizden bir şeyler katmazsak lanetlenmiş bir yer gibi kalır. Tıpkı soğuk duvarlarla kaplı bir beton
268 yığını gibi. Ona canlı bir kimlik kazandırmak kendi elimizdedir (Y27)”. “Kırmızı başlıklı kıza benzer çünkü
269 okulda çocuklara ahlaklı, iyi niyetli, çalışkan olmak öğretilir. Aileler de çocuklarının bu çatıda korunduğuna,
270 güvende olduğuna emindir. Ayrıca çocuklara hayatlarını idame ettirecek meslekler için akademik beceriler de verilir.
271 Fakat dışarıdaki zorlu hayat ve kötülükler çocukların aklını çelebilir. Çocuk okulda öğrendiği iyi niyetle ve
272 donanımla dışarıdaki kurtları alt edebilir (Y37)”.

273 Araç-vasita olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64)
274 metafor ile temsil edilmektedir. Araç-vasita olarak okul kavramsal kategorisinde 5 okul yöneticisinin
275 ortaya koyduğu 5 metafor sıralanmaktadır. Okul yöneticileri ürettikleri metaforları sırasıyla şu
276 şekilde açıklamışlardır. “İçerisinde sürekli yolcusu var. Biri iniyor biri biniyor. Kimisi erken iniyor kimisi geç
277 iniyor. Her birinin aldığı yol, mesafe farklı kimisi durağı beklemiyor, trenden atlıyor (Y2)”. “Sürekli yaşamın
278 devam ettiği ve sürdüğü bir döngü (Y3)”. “İçinde aldığı topluluğu rotaya göre hedefe ulaştırmalıdır. Yol açık ya da
279 dolambaçlı olsa da hedefe yorucu bir yolculuktan sonra ulaştırır (Y14)”. “Aynı biçerdöver gibi; toprak (anne) ve
280 güneş (baba)’nın belli bir kavama soktuğu başakları (öğrencileri) işleyerek, insanlığın yararına olacak bir şekle
281 getirdiği için (Y16)”. “Millî olan eğitimin nihai amaçlarının sürekli değiştirildiği, sistemle sürekli oynandığı için
282 rotası bilinmeyen gemi (Y22)”.

283 Yer olarak okul kavramsal kategorisi, 8 okul yöneticisinin ürettiği 7 (%18,62) metafor ile
284 temsil edilmektedir. Bu kavramsal kategoride iki okul yöneticisinin değirmen metaforunu kullandığı
285 diğerlerinin ise ayrı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Okul yöneticileri metaforlarını kendi
286 ifadeleriyle şu şekilde sıralamışlardır. “Öğrencileri değirmendeki buğdaylara benzetiyorum. Ayrıca değirmenlerin
287 yaşlandıkça kıymetlendiğine inanırım hep. Eski okullar da genelde kıymetli oluyorlar (Y32)”. “Özelliklerine göre
288 öğrenciler ayrılardan hepsi bir sınıfa alınarak aynı çarktan geçtikleri için (Y35)”. “Saygı ve sevgiden dolayı
289 kalabalık bir aile (Y13)”. “Mısır piramidi eğitime erişimin katmanlarını simgelediğinden (Y21)”. “Ürün kalitesi
290 için çalışılır (öğrenci) (Y23)”. “Çünkü okul, içinde barındırdığı her bireyin bütün ihtiyaçlarını karşılayacak kadar
291 zengin yapı içinde olmalıdır (Y31)”. “İş yeri, çünkü kendinizin ürettiği hiçbir şey yok, sadece uygulayıcısın (Y33)”.
292 Cerit (2008a) araştırmasında okul yöneticisi, öğretmen ve öğrencilere göre okulun benzetildiği
293 metaforlardan birinin de “aile” olduğunu bulurken katılımcılar tarafından “fabrika” ve “iş yeri”
294 metaforlarının kabul görmediğini vurgulamıştır.

295 Görev-olgu olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64)
296 metafor ile temsil edilmektedir. Tabloda görülen metaforların, okul yöneticileri tarafından
297 açıklanması şu şekilde gerçekleşmiştir. “Muma benzer çünkü tüm gelişmeler, yenilikler bir ışıktan
298 beslenecektir (Y17)”. “Yapıtklarıyla her alanda önder-lider olması gerektiğini düşündüğüm için okul devlet
299 yöneticisi-komutana benzer (Y19)”. “Güneşe benzer çünkü okullarda yeni bilgiler öğrenilerek öğrencinin kendi
300 çevresinden başlayarak tüm dünyayı daha yaşanılır bir hale getirmesine katkı sağlar. Yani dünyayı daha yaşanılır
301 hale gelmesini sağlar (Y24)”. “Hızlı ilerliyor ama monoton ve tekdüze (Y26)”.

302 İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler 1

303 Okul yöneticilerinin ideal okula ilişkin ürettikleri metaforlar; 1) Canlı varlık olarak ideal okul,
304 2) Masal ögesi olarak ideal okul, 3) Araç-vasita olarak ideal okul, 4) Yer olarak ideal okul, 5) Görev-
305 olgu olarak ideal okul ve 6) Tarihsel bir öge veya kişilik olarak ideal okul şeklinde altı kavramsal

306 kategoriye ayrılmıştır. Birinci kategori 5 (%15,38), ikinci kategori 5 (%12,82), üçüncü kategori 6
307 (%17,95), dördüncü kategori 5 (%17,95), beşinci kategori 6 (%17,95) ve son olarak da altıncı
308 kategori 6 (%17,95), metafordan oluşmaktadır.

309 **Tablo 3. İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler**

Kategori	Canlı Varlık Olarak İdeal Okul	n	Kategori	Masal Ögesi Olarak İdeal Okul	n
Metafor Adı	İnsan (Y21, Y34)	2	Metafor Adı	Robin Hood (Y3)	1
	Anne (Y7)	1		Kaf Dağı (Y5)	1
	Beyin (Y8)	1		Don Kişot (Y15)	1
	Yunus balığı (Y9)	1		Bilge (Y17)	1
	Çınar ağacı (Y26)	1		Keloğlan (Y32)	1
	Toplam	6		Toplam	5
Kategori	Araç-Vasıta Olarak İdeal Okul	n	Kategori	Yer Olarak İdeal Okul	n
Metafor Adı	Araba (Y21, Y29)	2	Metafor Adı	Fabrika (Y1, Y23, Y35)	3
	Garaj (Y10)	1		Ev (Y11)	1
	Kalem (Y11)	1		Saray (Y13)	1
	Lüks bir otobüs (Y14)	1		Huzurlu bir mekân (Y21)	1
	Saat (Y16)	1		Irmak (Y36)	1
	Uzay aracı (Y22)	1			
	Toplam	7		Toplam	7
Kategori	Görev-Olgü Olarak İdeal Okul	n	Kategori	Tarihsel Bir Öge Veya Kişilik Olarak İdeal Okul	n
Metafor Adı	Güneş (Y12, Y24)	2	Metafor Adı	Şeyh Edebalı (Y27, Y31)	2
	Ekosistem (Y6)	1		Ashab-ı Suffa (Y2)	1
	Asker (Y11)	1		Osmanlı İmparatorluğu (Y4)	1
	Aile reisi (Y13)	1		Nuh'un Gemisi (Y18)	1
	Milli Eğitim Bakanı (Y19)	1		II. Abdülhamit (Y25)	1
	Başbakan (Y20)	1		Osman Gazi (Y37)	1
	Toplam	7		Toplam	7

310

311 Canlı varlık olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 6 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%15,38)
312 metafor ile temsil edilmektedir. Tablo incelendiğinde okul yöneticilerinin ideal okulu bakış açıları
313 doğrultusunda metaforlarla açıkladıkları görülmektedir. İdeal okulu canlı bir varlığa benzeten okul
314 yöneticileri gerekçelerini şu şekilde sıralamışlardır. “Çünkü okulu insanların yaşadığı ve yaşatıldığı canlı bir
315 alan olarak görüyorum (Y34)”. “İdeal okul kendisini geliştirmiş bir anne olabilir. Çünkü çocuğunu, kendisini
316 geliştirerek büyüten, araştırmalar yapan bir anne çocuğunu ideal bir şekilde yetiştirir (Y7)”. “Çünkü beyin olmadan
317 insan yaşayamaz. İdeal okul olmadan da eğitim öğretim sağlıklı olmaz (Y8)”. “İdeal okul çok sevgi dolu
318 gülümsediği için yunus balığına benzer (Y9)”. “Çınar ağacına benzer çünkü uzun ömürlü olur. Yaşlandıkça
319 güçlenir, tecrübesini meyvelerine, kollarına aktarır (Y26)”.

320

321 Masal ögesi olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%12,82)
322 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticileri ideal okula dair ürettikleri
323 metaforları kendi cümleleriyle açıklamışlardır. “Sürekli bir bilgi transferi olduğu için ideal okul Robin
324 Hood'a benzer (Y3)”. “İdeal okul Kaf Dağı'na benzer çünkü hepimizi çevreler, içinde yaşamaya imreniriz. Kanaat,
irade, boşgörü, düzen, disiplin, başarı, gelişim gibi erdemleri bünyesinde barındırır (Y5)”. “İdeal okul, yel

325 değerimine (cabilliğe, ukalalığa ...vb.) savaştan Don Kizot'a benzer (Y15)". "Geçmişten geleceğe kültür birikimini
326 anlattığı için Bilge'ye benzer (Y17)". "Okulunda Keloğlan gibi hayatın tam ortasında olması gerektiğini
327 düşünüyorum. Merak hiç eksik olmamalı okulda da (Y32)".

328 Araç-vasıta olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 6 (%17,95)
329 metafor ile temsil edilmektedir. Okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar incelendiğinde ideal
330 okulu; insanları bir yerde gerek mesafe gerekse teknolojik gelişme açısından
331 ulaştırmada kullanılan araçlara benzettikleri görülmektedir. "Sizi istediğinizi yere götürecektir (Y29)".
332 "İdeal okul silikon vadisinin temellerini oluşturan garaj modelı gibi, öğretmen de öğrencide sizsiniz. Yaparak
333 yaşayarak öğreniyorsunuz ve kocaman üniversiteleri bir araya getirseniz sizin bulduğumuzu bulamıyor, yaptığınızı
334 yapamıyor. Üstelik yaptıklarınızdan ürettiklerinizden keyif alıyorsunuz (Y10)". "İdeal okul saat gibi tükür tükür
335 işleyecek. Durmak nedir bilmeyecek (Y16)". "İdeal okul uzay aracı gibi olmalı, net ve kesin bedelleri olan bir eğitim
336 sistemi ülkemiz için gerekli (Y22)".

337 Yer olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%17,95) metafor
338 ile temsil edilmektedir. Yer olarak ideal okul kavramsal kategorinde okul yöneticilerinin üç tanesinin
339 fabrika metaforunda birleştiği, okulun fabrika gibi çalışması gerektiğinden hareketle bu metaforu
340 seçtikleri kendi ifadelerinden anlaşılmaktadır. "Bir taraftan giren hammadde diğer taraftan tam teşekküllü
341 bir ürün olarak çıkar. İdeal okulda sadece donanım ve teçhizat değil onu kullanan öğretmenlerin de yeterli bilgi ve
342 düşünce yapısına sahip olması gerekir (Y1)". "Başarılı ve kaliteli bir şekilde öğrencilerin eğitilmesi için ideal okul
343 fabrikaya benzer (Y23)". "Herkesin görevi ve rolü vardır. Görevliler ve öğrenciler üzerine düşeni kusursuz yapar
344 (Y35)". Yer olarak ideal okul kavramsal kategorisini oluşturan diğer metaforları açıklayıcı ifadeler de
345 şu şekildedir. "İdeal okul tıpkı bir ev gibi huzur ve güven vermeli (Y28)". "İnsanın içerisinde rahat edeceği,
346 kendisini huzurlu ve mutlu hissedeceği bir mekân olması dolayısıyla ideal okul saraya benzer (Y13)". "Huzurlu bir
347 mekâna benzer çünkü bu ülke insanlık kendi düşünen, köleleşmemiş beyinleri ortaya çıkardığı zaman mutlu ve
348 huzurlu olacak (Y21)". "Yeri geldiğinde sakin yeri geldiğinde çağılayan misali çokkulu bir yer olduğu için ırmağa
349 benzer (Y36)".

350 Görev-olgu olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 6 (%17,95)
351 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticileri, görev-olgu olarak ideal okul
352 kavramsal kategorisinde ürettikleri metaforları şu şekilde açıklamışlardır. "Kendi çevresi başta olmak
353 üzere tüm dünyayı bilgilerle aydınlatması, yaşanılır hale getirmesi açısından ideal okul güneşe benzer (Y24)".
354 "Çünkü bir ekosistemde bütün canlılar yaşama şansına sahiptir. Birbirlerinden farklı da olsa bir arada yaşarlar.
355 Okul da öyle olmalı. Bireylerin ilgi, istidat ve yetenekleri farklı da olsa okulda kendini geliştirebileceği olanak ve
356 imkân olmalıdır. Yani seçenek çok olmalıdır (Y6)". "Okulda saygı duyulması gerekli olan bir yer olduğu için ideal
357 okul aile reisine benzer (Y13)". "Okulda olan her şey onu yansıttığı için ideal okul Milli Eğitim Bakanlığına
358 benzer (Y19)". "Ülkenin geleceği ona bağlı olduğu için ideal okul Başbakanına benzer (Y20)".

359 Tarihsel bir öge veya kişilik olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin
360 ürettiği 6 (%17,95) metafor ile temsil edilmektedir. Okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar
361 incelendiğinde iki okul yöneticisinin aynı metaforunda birleştikleri diğerlerinin ise farklı metaforlar
362 ürettikleri görülmektedir. Üretilen metaforlara ilişkin okul yöneticilerinin açıklamaları şu şekilde
363 gerçekleşmiştir. "Tek bir kimlik olarak koca cihan devletinin temelini yön gösteren bir kişi. İdeal okul da tek
364 düzeye bireyler değil hayatta hangi işi yaparsa yapın en iyisini yapan bireyler yetiştirmeye dayalı olmalıdır (Y27)".
365 "Çünkü bir öğüdü 600 yıllık koca bir çınarın, bir medeniyetin doğuşunu ve yaşamasını sağlamıştır (Y31)". "Evi
366 barke olmayan, yaşamını gündelik çalışmalarla geçiren, mescitte sabablayan, eğitimlerini Hz. Muhammed ve seçkin
367 sahabeleriyle müzakere ile gerçekleştirilen bir sistemdi. Burada yetişen sababeler diğer ülkelere İslamiyet'i anlatmak
368 için gönderilmişlerdir (Y2)". "Her ırktan, her dinden insanları bir arada tutabilmiş, onların eğitimini sağlamış
369 olmasından dolayı ideal okul Osmanlı İmparatorluğu'na benzer (Y4)". "Her çeşit insanı bir arada bulandıran ve
370 onların yeteneğine göre yetiştirmesi (Y18)". "İdeal okul, her türlü zorluk ve sıkıntı içinde en iyisini yapan ve bunun
371 için gayret gösteren II. Abdülhamit gibi olmalıdır (Y25)". "Kök salmış ideal bir devletin temelini atmıştır. İdeal bir
372 okul da iyi bir geleceğin temelini oluşturur. Kökleri ne denli sağlam olursa geleceğe o kadar güvenle bakar (Y37)".

373

374 **Okul ve İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategorilerin Karşılaştırılması**375 Araştırmanın bu bölümünde; okul yöneticilerinin 'okul ve ideal okula' ilişkin sahip oldukları
376 metaforik algıların aynı kategoriler altında karşılaştırmalı bir analizi yapılmıştır.377 **Tablo 4. Okul ve İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategorilerin Karşılaştırılması**

Kategori	Okul	n	İdeal Okul	n
Canlı Varlık Olarak	Anne (Y7, Y8, Y18, Y30)	4	İnsan (Y21, Y34)	2
	İnsan (Y4, Y11, Y34)	3	Anne (Y7)	1
	Ağaç (Y1, Y15, Y29)	3	Beyin (Y8)	1
	Çiçek (Y12, Y20)	2	Yunus balığı (Y9)	1
	Bebek (Y20, Y28)	2	Çınar ağacı (Y26)	1
	Koza (Y6)	1	Toplam	6
	Çocuk (Y9)	1		
	Karıncı (Y21)	1		
	İnek (Y25)	1		
	Tavşan (Y26)	1		
	Ahtapot (Y36)	1		
	Toplam	20		
	Masal Ögesi Olarak	Ejderha (Y3)	1	Robin Hood (Y3)
Rapunzel (Y5)		1	Kaf Dağı (Y5)	1
Pandora'nın kutusu (Y10)		1	Don Kişot (Y15)	1
Çirkin'in şatosu (Y27)		1	Bilge (Y17)	1
Kırmızı başlıklı kız (Y37)		1	Keloğlan (Y32)	1
Toplam		5	Toplam	5
Araç-Vasıta Olarak		Tren (Y2)	1	Araba (Y21, Y29)
	Metro (Y3)	1	Garaj (Y10)	1
	Otobüs (Y14)	1	Kalem (Y11)	1
	Biçerdöver (Y16)	1	Lüks bir otobüs (Y14)	1
	Rotası bilinmeyen gemi (Y22)	1	Saat (Y16)	1
			Uzay aracı (Y22)	1
	Toplam	5	Toplam	6
Yer Olarak	Değirmen (Y32, Y35)	2	Fabrika (Y1, Y23, Y35)	3
	Vatan (Y11)	1	Ev (Y11)	1
	Kalabalık aile (Y13)	1	Saray (Y13)	1
	Mısır piramidi (Y21)	1	Huzurlu bir mekân (Y21)	1
	Fabrika (Y23)	1	Irmak (Y36)	1
	Anadolu (Y31)	1		
	İş yeri (Y33)	1		
	Toplam	8	Toplam	7
Görev-Olgu Olarak	Mum (Y17)	1	Güneş (Y12, Y24)	2
	Devlet yöneticisi (Y19)	1	Ekosistem (Y6)	1
	Komutan (Y19)	1	Asker (Y11)	1
	Güneş (Y24)	1	Aile reisi (Y13)	1
	Zaman (Y26)	1	Milli Eğitim Bakanı (Y19)	1

		Başbakan (Y20)	1
	Toplam	5	7
Tarihsel Bir Öge Veya Kişilik Olarak		Şeyh Edebali (Y27, Y31)	2
		Ashab-ı Suffa (Y2)	1
		Osmanlı İmparatorluğu (Y4)	1
		Nuh'un Gemisi (Y18)	1
		II. Abdülhamit (Y25)	1
		Osman Gazi (Y37)	1
		Toplam	7

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

Tablo 4 incelendiğinde, okul yöneticilerinin ‘Canlı Varlık Olarak Okul ve İdeal Okul’ kategorisinde okul ve ideal okula ilişkin benzer metaforların yanı sıra farklı olanları da kullandıkları görülmektedir. Bazı okul yöneticileri (Y7, Y34) okul ve ideal okula ilişkin aynı metaforları (‘anne’ ve ‘insan’) kullanırken, bazılarının (Y8, Y9, Y26) ise okula ve ideal okula farklı metaforlar kullandıkları görülmektedir. Okul yöneticileri ‘anne’, ‘insan’ ve ‘ağaç’ metaforlarında birleşirken, bazı hayvan isimlerini benzetme aracı olarak kullanma noktasında farklılıklar olduğu tabloda görülmektedir. Örneğin, okul yöneticileri okula ilişkin, ‘karınca’, ‘inek’, ‘tavşan’, ‘ahtapot’ gibi hayvan isimlerini kullanırken, ideal okula ilişkin yunus balığı kullanılmıştır. Y9 okulu ‘çocuk’ metaforu ile açıklarken, ideal okulu ‘yunus balığı’ metaforu ile kavramsallaştırmaktadır. “İdeal okul çok sevgi dolu gülümsediği için yunus balığına benzer” cümlesi ile Y9 okulları öğrencilerin mutlu olduğu bir yer olarak düşünmektedir. Y26 ise okulu “‘Hızlı ilerlediğinden tavşana benzer’ ifadesi ile zaman olarak hızla akıp giden bir yer olarak görülürken, ideal okulu ise ‘Çınar ağacına benzer çünkü uzun ömürlü olur. Yaşlandıkça güçlenir, tecrübesini meyvelerine, kollarına aktarır’ ifadesi ile zaman geçtikçe okulların tecrübe kazandığına dikkat çektiği söylenebilir. Okul ve ideal okula ilişkin canlı varlık olarak yapılan benzetmelerde farklı hayvan isimleri kullanılmasının sebebi olarak mevcut durumda okulların birçok paydaşı içermesi bakımından ahtapota (Y36), eğitim-öğretim yılının hızlı bir şekilde geçmesi bakımından tavşana (Y26), sürekli çaba gösterilmesi gereken bir yer olmasından dolayı da karıncaya benzetilmiş olduğu düşünülebilir. İdeal okul olarak ise, Y9 tarafından yunusbalığı metaforu ile açıklanan okul kavramı “İdeal okul çok sevgi dolu gülümsediği için yunus balığına benzer” ifadesinden yola çıkarak okula ilişkin belirtilen hayvanların kapsamadığı bir özelliğe dikkat çekmektedir: mutluluk ve gülümsemek. Okul yöneticileri okul ile ilgili doğrudan ilgili olan öğretmen, yönetici, öğrenci ve aileler için mutlu oldukları bir eğitim ortamı düşlediğinden dolayı ‘yunusbalığı’ metaforu kullanıldığı söylenebilir.

Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘Masal Ögesi Olarak Okul ve İdeal Okul’ metaforları değerlendirildiğinde, Y3 ve Y5 okul ve ideal okula farklı masal kahramanlarını seçtikleri görülmektedir. Bunun dışında, her iki duruma ilişkin farklı yöneticilerin farklı masal kahramanları kullandıkları tablo 4’den anlaşılmaktadır. Y3 “‘Tarihsel bir geçmişi olan ölümsüz bir canlı gibidir okul’” ifadesi ile okul için ‘ejderha’ ögesini kullanırken, “‘Sürekli bir bilgi transferi olduğu için ideal okul Robin Hood’a benzer’” ifadesi ile ideal okulun sosyal boyutuna dikkat çektiği söylenebilir. Y5 ise “‘Okul kuleye kapatılmış Rapunzel’e benzer. Tam anlamıyla içinde bulunanlara nüfuz edemiyoruz’” ifadesi ile okula ait sınırlılıktan bahsederken, “‘İdeal okul Kaf Dağı’na benzer çünkü hepimizi çevreler, içinde yaşamaya imreniriz. Kanaat, irade, hoşgörü, düzen, disiplin, başarı, gelişim gibi erdemleri bünyesinde barındırır’” ifadesi ile de ideal okulda olması gereken değerlere dikkat çekmektedir. Okulu ‘Pandora’nın Kutusu’ metaforu ile açıklayan Y10 “‘Pandora’nın kutusuna benzer; dışı sizi yakar, içi beni yakar’” okullarda dışarıdan anlaşılamayan kendi iç dünyasında sorunları olan bir yer olarak tanımlamaktadır. Y27 ise okul metaforuna farklı bir bakış açısı getirerek “‘Çirkin’in şatosuna benzer çünkü eğer zamanı verimli kullanıp kendimizden bir şeyler katmazsak lanetlenmiş bir yer gibi kalır. Tıpkı soğuk duvarlarla kaplı bir beton yığını gibi. Ona canlı bir kimlik kazandırmak kendi elimizdedir’” okulda inisiyatif almanın önemine dikkat çekmektedir. Y37 ise “‘Kırmızı başlıklı kız benzer çünkü okulda çocuklara ahlaklı, iyi niyetli, çalışkan olmak öğretilir. Aileler de çocuklarının bu çatıda korunduğuna, güvende olduğuna emindir. Ayrıca çocuklara bayatlarını

418 *idame ettirecek meslekler için akademik beceriler de verilir. Fakat dışarıdaki zorlu hayat ve kötülükler çocukların*
419 *aklını çelbilir. Çocuk okulda öğrendiği iyi niyetle ve donanımla dışarıdaki kurtları alt edebilir”* ifadesi ile
420 eğitimin önemine dikkat çekmektedir. Farklı okul yöneticilerinin ideal okula ilişkin kullandıkları
421 metaforlar değerlendirildiğinde, Masal Ögesi Olarak Okul kategorisinde ‘Don Kışot (Y15)’, ‘Bilge
422 (Y17)’ ve ‘Keloğlan (Y32)’ metaforları karşımıza çıkmaktadır. Buradan hareketle, ideal okullar ‘İdeal
423 okul, yel değirmenine (cabillğe, ukalalığa ...vb.) savaşan Don Kışot’a benzer (Y15)’. ‘Geçmişten geleceğe kültür
424 birikimini anlattığı için Bilge’ye benzer (Y17)’. ‘Okulunda Keloğlan gibi hayatın tam ortasında olması gerektiğini
425 düşünüyorum. Merak hiç eksik olmamalı okulda da (Y32)’ tarafından da ifade edildiği gibi cesur olmalı,
426 birikimli olmalı ve hayatın kendisi olması gerektiği söylenebilir.

427 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘Araç-vasıta Olarak Okul ve İdeal Okul’ metaforları
428 değerlendirildiğinde, ‘otobüs’ metaforunda aynı yönetici (Y14) tarafından aynı metaforla
429 açıklanmaya çalışılmıştır. ‘İçinde aldığı topluluğu rotaya göre hedefe ulaştırmalıdır. Yol açık ya da dolambaçlı
430 olsa da hedefe yorucu bir yolculuktan sonra ulaştırır’ ifadesi ile okulu otobüse benzeten Y14, ideal okula ilişkin
431 metaforla ‘lüks bir otobüs’ denmesi okulun mevcut fiziki şartlarının daha memnuniyet verici olması
432 gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir. Y16 ise okulu ‘Aynı biçerdöver gibi; toprak (anne) ve güneş
433 (baba)’nın belli bir kavama soktuğu başakları (öğrencileri) işleyerek, insanlığın yararına olacak bir şekilde getirdiği
434 için ” ifadesi ile ‘biçerdöver’ metaforu ile açıklarken, okulun ve eğitimin önemine dikkat çektiği ve
435 eğitimin insanları olumlu yönde şekillendirdiğine vurgu yaptığı söylenebilir. Y16 ideal okul için
436 kullandığı ‘saat’ metaforunu ‘İdeal okul saat gibi tükür tükür işleyecek. Durmak nedir bilmeyecek’ şeklinde
437 açıklarken de okulun ‘biçerdöver’ misali çalışmasının belirli bir zaman planlamasında sürdürülebilir
438 olmasına dikkat çektiği ifade edilebilir. Y22 okul için kullandığı metaforla okulların sürekli değişiklik
439 yaşamasına eleştiri getirmiş ve ‘Milli olan eğitimin nihai amaçlarının sürekli değiştirildiği, sistemle sürekli
440 oynandığı için rotası belli olmayan gemi’ ifadesi ile de bunu açıklamaya çalışmıştır. İdeal okula ilişkin ise,
441 ‘İdeal okul uzay aracı gibi olmak, net ve kesin hedefleri olan bir eğitim sistemi ülkemiz için gerekli’ ifadesini
442 kullanan Y22, eğitim sisteminin ülkenin genel ve özel hedefleri doğrultusunda net çizgilerle
443 belirlenmiş olması gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir. Okul için araç-vasıta kategorisinde
444 kullanılan ‘tren’ metaforu Y2 tarafından ‘İçerisinde sürekli yolcusu var. Biri iniyor biri biniyor. Kimisi erken
445 iniyor kimisi geç iniyor. Her birinin aldığı yol, mesafe farklı kimisi durağı beklemiyor, trenden atlıyor’ şeklinde
446 açıklanmıştır. Bu bağlamda, okullardaki farklılıklara dikkat çekmekte ve okul erken terklerine vurgu
447 yaptığı söylenebilir. Okullarda farklılıkların bulunduğu dikkat çeken Y2’nin görüşünden yola
448 çıkarak örgüt kültürü içerisinde farklılıkların etkili bir şekilde yönetilmesi gerektiği söylenebilir.
449 Öğrenci devamsızlıkları ve sonucunda okul terkleri de okullarda dikkat çeken konular arasında yer
450 almaktadır. İdeal okula ilişkin ‘garaj’ metaforu ile herkesin bildiği çok basit bir kavramdan okulların
451 ne olması gerektiğine dair ipuçları karşımıza çıkmaktadır. ‘İdeal okul silikon vadisinin temellerini oluşturan
452 garaj modeli gibi, öğretmen de öğrencide sizsiniz. Yaparak yaşayarak öğreniyorsunuz ve kocaman üniversiteleri bir
453 araya getirseniz sizin bulduğunuzu bulamıyor, yaptığınızı yapamıyor. Üstelik yaptıklarınızdan ürettiklerinizden
454 keyif alıyorsunuz’ şeklinde belirten Y10, eğitimde uygulamaya verilmesi gereken öneme dikkat çektiği
455 söylenebilir.

456 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘Yer Olarak Okul ve İdeal Okul’ metaforları
457 değerlendirildiğinde, Y35 tarafından okul ‘değirmen’ metaforu ile ‘Özelliklerine göre öğrenciler
458 ayrılmadan bepsi bir sınıfa alınarak aynı çarktan geçtikleri için’ şeklinde ifade etmektedir. Ayrıca bu durum
459 Y32 tarafından da ‘Öğrencileri değirmendeki buğdaylara benzetiyorum. Ayrıca değirmenlerin yaşlandıkça
460 kıymetlendiğine inanırım bep. Eski okullar da genelde kıymetli oluyorlar ’ şeklinde ifade edilmiştir. Buradan
461 hareketle, okulların zaman ilerledikçe daha değerli olacağına ve olumlu yönde değişeceğine dikkat
462 çekmektedir. Bu durum öğrenen örgüt kavramı ile açıklanabilir. ‘Herkesin görevi ve rolü vardır. Görevliler
463 ve öğrenciler üzerine düşeni kusursuz yapar’ ifadesi ile de ideal okula ilişkin fabrika metaforunu kullanan
464 Y35, Y1 ve Y23 ile bu görüşte birleşmektedir. Buradan hareketle Morgan (1998) tarafından ortaya
465 atılan makine metaforu ideal okul için geçerli sayılabilir. Y13 ise okulu ‘Saygı ve sevgiden dolayı
466 kalabalık bir aile’ açıklaması ile ‘kalabalık aile metaforu’ ile, ‘İnsanın içerisinde rahat edeceği, kendisini
467 huzurlu ve mutlu hissedeceği bir mekân olması dolayısıyla ideal okul saraya benzer ’ açıklaması ile de ‘saray’
468 metaforu ile açıklamıştır. Bu iki metafordan yola çıkarak, okulun örgüt kültürünün önemli olduğu ve

469 ideal okulun da huzur vermesi gerektiği söylenebilir. Y21 de ideal okulda ‘huzur’ metaforuna dikkat
470 çekmektedir: “*Huzurlu bir mekâna benzer çünkü bu ülke insanlık kendi düşünen, köleşmemiş beyinleri ortaya*
471 *çıkardığı zaman mutlu ve huzurlu olacak*”. O hâlde, okul yöneticilerinin huzurlu bir okul diledikleri
472 söylenebilir. Y36 ise, “*Yeri geldiğinde sakin yeri geldiğinde çağlayan misali coşkulu bir yer olduğu için ırmağa*
473 *benzer*” ifadesi ile ideal okulu farklı kişilerden oluşan dinamik bir yapıya benzetmektedir.

474 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘*Görev-olgu Olarak Okul ve İdeal Okul*’ metaforları
475 değerlendirildiğinde, Y19 tarafından okul ‘devlet yöneticisi, komutan’ metaforları ile “*Yaptıklarıyla*
476 *her alanda önder-lider olması gerektiğini düşündüğüm için okul devlet yöneticisi-komutana benzer*” şeklinde
477 açıklamaktadır. İdeal okul ise, Y19 tarafından “*Okulda olan her şey onu yansıttığı için ideal okul Milli*
478 *Eğitim Bakanlığına benzer*” şeklinde devlet yönetiminde eğitim ile ilgili en üst makamda bulunan statü ile
479 açıklanmıştır. O hâlde, ideal okul, olabildiğince her anlamda eğitim-öğretim hizmetlerinin etkili
480 yürütüldüğü bir örgüt olması gerektiği söylenebilir ve Milli Eğitim Bakanı’nun da bu konudaki
481 sorumluluğuna dikkat çekilmektedir. Y20’de ideal okul için ‘*başbakan*’ metaforu ile devlet yönetiminde üst
482 düzey bir makama dikkat çekmektedir. Y24 okulu ‘Güneş’ metaforu ile açıklarken “*Güneşe benzer çünkü*
483 *okullarda yeni bilgiler öğrenilerek öğrencinin kendi çevresinden başlayarak tüm dünyayı daha yaşanılır bir hale*
484 *getirmesine katkı sağlar. Yani dünyayı daha yaşanılır hale gelmesini sağlar*” şeklinde belirterek okulun
485 toplumsal görevine dikkat çekmektedir. İdeal okul da Y24 tarafından “*Kendi çevresi başta olmak üzere*
486 *tüm dünyayı bilgilerle aydınlatması, yaşanılır hale getirmesi açısından ideal okul güneşe benzer*” ifadesi ile Y12 ile
487 benzer şekilde yine ‘Güneş’ metaforu ile açıklanmaktadır. Aile reisi metaforu ile ideal okulu
488 açıklayan Y13 ise, “*Okul da saygı duyulması gerekli olan bir yer olduğu için ideal okul aile reisine benzer*”
489 düşüncesi ile ideal okulun toplum içerisinde daha fazla değer verilmesi gereken kurumlar olması
490 gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir.

491 Tablo 4 incelendiğinde, okul yöneticileri tarafından sadece ideal okula ilişkin “**Tarihsel Bir**
492 **Öge Veya Kişilik Olarak İdeal Okul**” kategorisi altında belirli metaforlarla açıklanmaya çalışılmıştır.
493 İdeal okula ilişkin okul yöneticileri tarafından üretilen metaforlar değerlendirildiğinde, “*Tek bir*
494 *kimlik olarak koca cihan devletinin temeline yön gösteren bir kişi. İdeal okul da tek düze bireyler değil hayatta*
495 *hangi işi yaparsa yapın en iyisini yapan bireyler yetiştirmeye dayalı olmalıdır (Y27)*” ve “*Çünkü bir öğüdü 600*
496 *yıllık koca bir çınarın, bir medeniyetin doğuşunu ve yaşamasını sağlamıştır (Y31)*” düşünceleri ile ‘Şeyh
497 Edebalı’ metaforu aracılığı ile ideal okulun öğrencileri gelişen dünyanın gereklerine göre çok yönlü
498 yetiştirmesi gerektiğine ifade etmektedir. “*Her ırktan, her dinden insanları bir arada tutabilmiş, onların*
499 *eğitimini sağlamış olmasından dolayı ideal okul Osmanlı İmparatorluğu’na benzer (Y4)*” ifadesi ile de ideal
500 okulların artık dünyada çeşitli sebeplerden dolayı meydana gelen göç hareketlerinden dolayı çok
501 uluslu hizmet verecek yapıya kavuşarak kapsayıcı olması ve evrensel eğitim verebilecek düzeye
502 gelmesi gerektiğini ifade etmektedir. Y18 de “*Her çeşit insanı bir arada bulunduran ve onların yeteneğine*
503 *göre yetiştirmesi*” şeklindeki ifadesi ile ideal okulun kapsayıcı olması gerektiğine dikkat çekmektedir.

504 **10** 505 **Tartışma, Sonuç ve Öneriler**

506 Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiği¹⁴, okul yöneticilerinin okula ilişkin
507 çoğunlukla olumlu metaforlar kullandıkları tespit edilmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) ise yaptıkları
508 çalışmada ortaöğretim öğrenci ve öğretmenlerinin okula ilişkin olumsuz metaforlara sahip
509 olduklarını tespit etmiştir. Balcı (1999), Aydoğdu (2008) ve Saban (2011) da çalışmaları sonucu
510 okula ilişkin disiplinli ve otoriter olduğu gerekçesiyle olumsuz metaforik algılar tespit etmişlerdir.
511 Aydoğdu (2008) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin ve öğrencilerin okulu aşırı otoriter bir
512 yer olarak algıladıkları görülmüştür. Cerit (2006) ise araştırmasında okulun öğrenciler ve yöneticiler
513 tarafından orta, öğretmenler tarafından ise düşük düzeyde baskıcı, otoriter olduğunu saptamıştır.
514 Aynı doğrultuda, Cerit (2006) diğer araştırmaların aksine, katılımcıların okulu hapisane olarak
515 algılamadıkları bulgusunu elde etmiştir. Inbar (1996) da çalışmasında, öğrencilerin okulu hapisane,
516 öğretmenleri de gardiyan olarak görmesine rağmen, öğrenme ortamı olarak algılamalarını olumlu bir
517 bulgu olarak yansıtmıştır. Diğer taraftan, okulun güven veren bir yer olduğu bulgusuna ulaşan
518 araştırmalar da (Aydoğdu, 2008; Baker, 1991; Balcı, 1999; Cerit, 2006; Nalçacı ve Bektaş, 2012)
519 mevcuttur. Örcü (2014) araştırmasında okula ilişkin olumlu bir tutum tespit ederken, okul

520 yöneticisi ve 21'im sistemine dair olumsuz bir tutum tespit etmiştir. Özdemir (2012) de
 521 araştırmasında öğrencilerin okulu genel olarak yüksek düzeyde geliştirme-koruma yeri biçiminde
 522 olumlu şekilde algıladıklarını, baskı ortamı gibi olumsuz algı düzeylerinin düşük düzeyde olduğunu
 523 belirtmiştir. Cerit'e (2006) göre, okulun öğrenci, öğretmen ve yöneticiler tarafından bilgi,
 524 aydınlanma, değişim ve ilerleme yeri olarak algılanması, çevrenin ve öğrencilerin olumlu yönde
 525 gelişmelerini sağlayabileceğini gösterebilir. Araştırmanın bulgusu ile benzerlik göstermeyen
 526 çalışmalardaki olumsuz algıların katılımcıların statüsünden kaynaklandığı söylenebilir. Yönetim
 527 görevinde bulunan okul yöneticileri okul ile ilgili olumsuz algılar düşünmedikleri görülmektedir.
 528 Araştırma sonuçlarına göre okul yöneticilerinin okul kavramına ilişkin ürettikleri metaforlarda en
 529 çok birleştikleri kavramların "anne", "insan", "ağaç", "çiçek", "bebek" ve "değirmen" olduğu ortaya
 530 çıkmıştır. Bu bulgu Baker (1991) ve İnbar'ın (1996) çalışmalarında tespit ettikleri kişilerin yaşamında
 531 okulun önemli bir yere sahip olduğu "aile" metaforu bulgusu ile örtüşmektedir. Cerit (2006)
 532 tarafından yapılan çalışmada da okulu bir aile olduğu algısı öğrenciler ve yöneticiler tarafından
 533 yüksek düzeyde, öğretmenler tarafından ise tamamen şeklinde tespit edilmiştir. Saban (2008)
 534 tarafından yapılan çalışmada da 'sevgi ve dayanışma yeri olarak okul' kategorisinde "anne",
 535 "yuva", "aile" ve "ev" metaforları üretilmiştir. Okul kavramı ayrıca canlı varlık olarak "koza",
 536 "çocuk", "karınca", "inek", "tavşan" ve "ahtapot"a benzetilmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da
 537 yaptıkları çalışmada 'bilgi ve aydınlanma yeri' kategorisinde okulun ahtapota, 'çalışma ve yarış
 538 ortamı' kategorisinde karıncaya benzetildiğini tespit etmiştir. Masal ögesi olarak değerlendirildiğinde,
 539 "ejderha", "Rapunzel", "Pandora'nın kutusu", "Çirkin'in Şatosu" ve "Kırmızı başlıklı kız"
 540 yöneticiler tarafından kullanılan metaforlardır. "Tren", "metro", "otobüs", "biçerdöver" ve "rotası
 541 bilinmeyen gemi" ise yöneticiler tarafından araç-vasıta olarak okul kategorisinde kullanılan
 542 metaforlardır. Saban (2008) de çalışmasında otobüs metaforu ile okul arasında benzerlik tespit eden
 543 bulgular elde etmiştir. Yer olarak okul benzetmeleri incelendiğinde, "değirmen", "vatan", "kalabalık
 544 aile", "Mısır piramidi", "fabrika", "Anadolu" ve "iş yeri" kullanılan metaforlardır. Özdemir ve
 545 Akkaya (2013) yaptıkları çalışmada katılımcıların 'şekillendiren ve hedefe ulaştırıcı bir yer'
 546 kategorisinde en çok birleştikleri metaforun hapisane olduğu fakat ikinci en çok birleşilen
 547 metaforun ise aile-ev olduğunu tespit etmişlerdir. Nalçacı ve Bektaş (2012) öğretmen adayları ile
 548 gerçekleştirdikleri çalışmalarında üretilen ve ilk beş sırada yer alan metaforların aile, hayat,
 549 hapisane, fabrika ve toplum olduğu saptamışlardır. Bu bulgu araştırmanın yer olarak okul
 550 kategorisindeki "aile" ve "fabrika" metaforu ile örtüşmektedir. "Mum", "devlet yöneticisi",
 551 "komutan", "Güneş" ve "zaman" ise görev-olgu kategorisinde yer alan metaforlardır. Özdemir ve
 552 Akkaya (2013) da yaptıkları çalışmada "Güneş" metaforunu 'bilgi ve aydınlanma yeri' kategorisinde
 553 saptamıştır. Buna karşın Özdemir (2012) lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin okulu
 554 yuva olarak algılama düzeylerinin düşük olduğunu tespit etmiştir. Cerit (2006) tarafından yapılan
 555 çalışmada okul eğlence yeri olarak öğretmenler tarafından düşük ve okul yöneticileri tarafından
 556 orta düzeyde, öğrenciler tarafından hiç düzeyde algılandığını tespit etmiştir. Okul yöneticileri bu
 557 çalışmada okulu eğlence olarak algılamamışlardır. Bu açıdan, Cerit'in (2006) araştırma bulgusu ile
 558 bu araştırma bulgusu örtüşmemektedir.

559 Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ideal okul kavramına ilişkin ürettikleri metaforlarda
 560 en çok birleştikleri kavramların ise "fabrika", "insan", "Şeyh Edebalı", "araba", "Güneş" olduğu ortaya
 561 çıkmıştır. Canlı varlık olarak okul kategorisinde yer alan diğer metaforlar "anne", "beyin", "yunus
 562 balığı" ve "çınar ağacı" yer almaktadır. Aydoğdu (2008) da öğrenci ve öğretmenler ile yaptığı
 563 araştırmasında 'bilgi verici bir ortam olarak ideal okul' kategorisinde beyin metaforunu tespit
 564 etmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da araştırmalarında, "anne" ve "beyin" metaforlarının ideal
 565 okulu tanımlamak için kullanıldığını tespit etmişlerdir. "Robin Hood", "Kaf Dağı", "Don Kişot",
 566 "Bilge", "Keloğlan" masal ögesi kategorisinde, "garaj", "kalem", "lüks bir otobüs", "saat" ve
 567 "uzay" ise araç-vasıta kategorisinde kullanılan metaforlardır. İdeal okula ilişkin yönlendirici olması
 568 açısından "araba" bulgusu ve 'çalışma ortamı olarak ideal okul' kategorisinde "saat" bulgusu
 569 Aydoğdu (2008) tarafından yapılan çalışmada da tespit edilmiştir. Bu açıdan araştırmanın bulgusu ile
 570 benzerlik göstermektedir. Özdemir ve Akkaya (2013) da araştırmalarında, ideal okulun "Robin

571 Hood” ve “Kelöğlan” metaforları ile benzetildiğini tespit etmiştir. Yer olarak değerlendirildiğinde,
 572 “fabrika” dan sonra, “ev”, “saray”, “huzurlu bir mekân” ve “ırmak” yöneticiler tarafından kullanılan
 573 benzetmelerdir. Aydoğdu (2008) araştırmasında ‘koruyucu ve güven verici bir ortam olarak ideal
 574 okul’ kategorisinde yüksek bir sıklıkla “ev-aile” metarofunu ve ‘Şekillendirici bir ortam olarak ideal
 575 okul’ kategorisinde “fabrika” metaforunu tespit etmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da
 576 araştırmalarında, ideal okulun “ev” metaforu ile benzetildiğini tespit etmiştir. “Güneş”e ek olarak
 577 “ekosistem”, “asker”, “aile reisi”, “Milli Eğitim Bakanı” ve “Başbakan” görev-olgu kategorisinde
 578 kullanılan metaforlardır. Saban (2008) da araştırmasında ‘büyüme ve olgunlaşma yeri okul’
 579 kategorisinde ideal okula ilişkin tespit ettiği “meyve bahçesi”, “toprak” ve “tarla” metaforları ile
 580 araştırmanın bulgusu bu araştırmanın ideal okul “ekosistem” gibidir bulgusu ile benzerlik
 581 taşımaktadır. Yöneticilerin tam olarak, öğretmenlerin yüksek düzeyde okulu büyüme ve olgunlaşma
 582 yeri olarak algıladıkları bulgusu Cerit (2006) tarafından da elde edilen bulgular arasındadır. Aydoğdu
 583 (2008) de ‘Otoritenin olduğu bir ortam olarak ideal okul’ kategorisinde “askeriye” metaforu ile
 584 araştırmanın bu bulgusu ile benzerlik göstermektedir. Okula ilişkin üretilen metaforlarda
 585 tekrarlanmayan ancak ideal okula ilişkin tekrarlanan tarihsel bir öge olarak ideal okul “Ashab-ı
 586 Suffa”, “Osmanlı İmparatorluğu”, “Nuh’un Gemisi”, “II. Abdülhamit” ve “Osman Gazi”
 587 kullanılan metaforlardır. Özdemir ve Akkaya (2013) araştırmalarından elde ettikleri bulgular
 588 sonucunda ideal okulun ‘mutluluk ve heyecan verici bir yer’ kategorisinde “Mevlana”, ‘bilgi ve
 589 aydınlanma yeri’ kategorisinde “Dede Korkut”, “Atatürk”, “İbni Sina”, “Einstein”, ‘güç ve disiplin
 590 yeri’ kategorisinde “Kanuni Sultan Süleyman”, “Yavuz Sultan Selim”, “Adolf Hitler”e benzetildiğini
 591 tespit etmiştir. Nalçacı ve Bektaş (2012) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adayları okulu
 592 ‘otorite’ kategorisinde “diktatörlük” metaforu ile açıklamışlardır. Baker (1991) okul için şirket, aile,
 593 panayır ve forum olmak üzere dört adet metafor önermiştir. Bu bağlamda, Baker (1991) de okulu
 594 otoritenin hâkim olduğu, öğrencinin işçi, öğretmenin patron olduğu bir sistem olarak
 595 algılamaktadır.

596 Saban (2008) ve Özdemir ve Akkaya (2013) tarafından da ifade edildiği gibi, okulu tam
 597 anlamıyla açıklamak için çok sayıda metafor kullanmak gerekmektedir. Okul kavramına ilişkin
 598 geliştirilen metaforlar geleceğin eğitimcilerinin okula ilişkin düşünceleri saptamak için önemli bir veri
 599 kaynağı olarak görülmeli ve bu doğrultuda gerekli adımlar atılmalıdır. Eğitim politikalarının
 600 geliştirilmesinde de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından dikkate alınması gerektiği
 601 düşünülmektedir (Nalçacı ve Bektaş, 2012). Ayrıca öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar da yeni
 602 reformların geliştirilmesinde dikkate alınmalıdır (Aydoğdu, 2008). Bu araştırmada okul
 603 yöneticilerinin okul ve ideal okula ilişkin metaforları kıyaslandığında, canlı varlık olarak okul
 604 kategorisinde önemli farklar olmamakla birlikte, masal ögesi olarak okul metaforları açısından
 605 mevcut okul düzeninde olumsuz karakterler ile benzetme yapılırken, ideal okula ilişkin olumlu,
 606 mücadeleli seven, daha çok halkın içinden metaforlar seçtikleri görülmektedir. Bu açıdan okulun
 607 herkese eşit yaklaşan bir kurum olması gerektiği ifade edilebilir. Bulgular sonucu oluşturulan diğer
 608 metaforlar açısından da ideal okulun mevcut okul algısından biraz daha olumlu yönde gelişmiş,
 609 kapsayıcı ve daha iyi olması gerektiğini işaret eden metaforlar kullandıkları görülmektedir.

610 Saban’ın (2008) araştırmasında ortaya çıkan bulgulardan bir tanesi öğretmen ve öğretmen
 611 adaylarının okulu ‘kültürlenme ve şekillendirme’ aracı olarak görmeleridir. Bu bulgu, araştırmada
 612 okul yöneticileri tarafından üretilen ‘fabrika’ ve ‘değirmen’ metaforları ile benzeşmektedir. Okul
 613 yöneticileri bu metaforlarla öğrencilerin okula gelerek belirli bir eğitim sonucu kendi isteklerine göre
 614 değil, okulun hedeflerine şekillendiklerini belirtmektedirler. Diğer taraftan, okul yöneticilerinin ideal
 615 okula ilişkin metaforlar, Cerit’in (2006) yaptığı araştırmada vurguladığı çağdaş eğitim anlayışı,
 616 bireyleri fabrikadaki seri üretim ürünü görmekten ziyade, ayrı ayrı algılayarak okulun bireylerin
 617 yaratıcılıklarını ortaya çıkaran ve kendi potansiyellerini fark etmesini sağlayan bir yer olduğu bulgusu
 618 ile örtüşmektedir. Inbar (1996) da araştırmasında okulun fabrikadan ziyade bireyselliğe önem veren
 619 bir yer olduğunu ifade etmiştir. Diğer taraftan, bu bulgu ile örtüşmeyen araştırma bulguları da
 620 mevcuttur (Baker, 1995). Baker’in (1995) yaptığı araştırmada katılımcılar okulu hapis hane metaforu
 621 ile açıklayarak bireyselliği yok eden, tek tip davranmaya zorlayan bir yer olarak tespit etmiştir.

622 Okul yöneticileri okulu insana benzetmişlerdir. Bu benzetmeyi insanın kültürel ve duygusal
623 bir varlık olmanın yanı sıra biyolojik yapısından dolayı her gün hücre yenilenmesi ile yenildiği
624 durumu ile açıklamaktadırlar. Okulların da bu şekilde sürekli kendilerini yenilemeleri gerektiğini
625 vurgulamaktadırlar. Ayrıca, okul yöneticileri ideal okula ilişkin masal ögesi olarak okul kategorisinde
626 geliştirdikleri “Robin Hood” ve “Keloğlan” metaforları ile okulların sürekli kendilerini yenileyen ve
627 öğrenen örgüt olmaları gerektiğine dikkat çekmekte ve köklü okulların daha geniş bir öğrenme
628 geçmişine sahip olmaları bakımından daha kıymetli olduğunu vurgulamaktadırlar. Öğrenen örgüt
629 kavramı, örgütlerinden zaman içerisindeki deneyimlerinden öğrenme, yeni durumlara uyum sağlama
630 ve kendi kendini yenileme becerisi olarak tanımlanmaktadır. Öğrenen örgüt kavramı ile örgütler
631 canlı birer organizmaya benzetilmekte ve bireysel yaşantıların örgütsel öğrenmeye katkı yapmasını
632 ifade etmektedir. İnsan yaşamak için öğrenmek zorunda olduğu gibi, örgütlerin de ayakta kalmaları
633 için sürekli öğrenmeye ihtiyaçları vardır (Özden, 2005; Senge, 1996; Yalçın ve Ay, 2011) 14 Örücu
634 (2014) araştırmasında öğretmen adaylarının okula ilişkin kullandıkları metaforlar arasında öğrenen
635 örgüt, yaşam boyu öğrenme, eleştirel kuram gibi yeni bakış açıları kullanılmadığını üzerinde
636 durulması gereken bir durum olarak ifade etmektedir. Öğretmen adaylarının bu kavramları teorik
637 olarak derslere görmüş ancak metaforlarda yansıtmamış olmaları mesleki tecrübe yetersizliği ile
638 açıklanabilir (Örücu, 2014).

639 Sonuç olarak, katılımcı statüsü ile diğer okula ilişkin metafor çalışmalarından ayrılan bu
640 araştırmanın bulguları ile genellikle öğrenci ve öğretmenler ile yapılan çalışmalar arasında olumlu ve
641 olumsuz anlamda farklılıklar bulunmaktadır. Okul yöneticileri okulu eksikliklere rağmen olumlu
642 olarak algılamakta, diğer çalışmalarda öğrenci ve öğretmenler tarafından okula ilişkin olumsuz
643 metaforlar üretilmiştir. Okulla ilgili yapılan çalışmalarda olumsuz metaforik algıların bulunması
644 üzerine düşünülmesi gereken bir konu olarak değerlendirilmelidir. Özdemir (2012) araştırmasında
645 düşük gelirli öğrencilerin okula ilişkin daha yüksek düzeyde olumlu tutumlara sahip olduklarını,
646 birinci sınıf öğrencilerinin sahip olduğu olumlu okul algısının diğer kademelere geçtikçe azaldığını
647 tespit etmiştir. Bu çalışmada, okul yöneticilerinin yöneticilik kıdemi arttıkça okula ilişkin
648 tutumlarında negatif yönde bir bulgu tespit edilmemiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde,
649 öğretmenlerin mesleki kıdemleri ve diğer demografik özelliklerine göre öğrenci, öğretmenlik mesleği
650 ve okula ilişkin metaforik algıları incelenebilir. Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde,
651 öğrenci ve öğretmenlerde okullarla ilgili yüksek düzeyde baskıcı bir yer olduğu algısı yaygındır.
652 Bu çalışmada elde edilen veriler, Amasya ilinde görev yapan okul yöneticilerinin görüşleri ile
653 sınırlıdır. Gelecekteki araştırmalar için getirilebilecek öneriler; dünyadaki hızlı değişimler göz önünde
654 bulundurulduğunda, öğrenci, öğretmen, okul gibi eğitimin temel unsurları ile ilgili olarak düzenli
655 olarak nitel ve nicel desenlerle metafor çalışmaları tekrarlanmalıdır. Bu sayede, güncel gelişmelere
656 göre, eğitim başta olmak üzere, toplumda öğrenci, öğretmen ve okul algılarına ilişkin veri
657 sağlanabilir ve buna yönelik politikalar geliştirilebilir.
658

metafor

ORIGINALITY REPORT

14%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

- 1 www.ices-uebk.org 971 words — 9%
Internet
- 2 "zdemir, Servet and Akkaya, Emek. "Genel Lise Öğrenci ve Öğretmenlerinin Okul ve İdeal Okul Algılarının Metafor Yoluyla Analizi", Educational Administration: Theory & Practice, 2013. 68 words — 1%
Publications
- 3 www.ide.konya.edu.tr 48 words — < 1%
Internet
- 4 ejercongress.org 33 words — < 1%
Internet
- 5 GÖMLEKSİZ, Mehmet Nuri and ÖZDAŞ, Faysal. "Öğrenci devamsızlıklarının eğitim denetmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi", Dicle Üniversitesi, 2013. 29 words — < 1%
Publications
- 6 TOK, Hidayet and BOZKURT, Ali. "Sınıf öğretmenlerinin 1. 2. 3. sınıflar için ayrı ve 4. 5. sınıflar için ayrı yetiştirilmeleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi", Gaziantep Üniversitesi, 2010. 25 words — < 1%
Publications
- 7 www.eyk11.org 24 words — < 1%
Internet
- 8 www.edam.com.tr 24 words — < 1%
Internet

OKULLARINDA YARATICI DRAMA
YÖNTEMİNİN KULLANILMASI ve
YAYGINLAŞMASI SÜRECİNDE
KARŞILAŞILAN ENGELLER ve SORUNLARIN
MÜFETTİŞLERİN.", Cukurova University
Faculty of Education Journal, 2011.
Publications

18	dergipark.gov.tr Internet	12 words — < 1%
19	www.turkishstudies.net Internet	10 words — < 1%
20	kefad.ahievran.edu.tr Internet	10 words — < 1%
21	ÖZDEMİR, Murat. "Lise öğrencilerinin metaforik okul algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi", TUBITAK, 2012. Publications	8 words — < 1%
22	TURHAN, Muhammed and YARAŞ, Zübeyde. "Öğretmen ve öğrencilerin öğretmen, disiplin, müdür, sınıf kuralları, ödül ve ceza kavramlarına ilişkin metafor algıları", Fırat Üniversitesi, 2013. Publications	8 words — < 1%
23	theseus.fi Internet	8 words — < 1%
24	www.eab.org.tr Internet	8 words — < 1%
25	Given. The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods Publications	8 words — < 1%
26	ÜNLÜ, İhsan. "SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS MATERYALİ OLARAK EDEBİ ÜRÜN KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ", Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2016. Publications	7 words — < 1%

EXCLUDE QUOTES OFF
EXCLUDE BIBLIOGRAPHY OFF

EXCLUDE MATCHES OFF